

Fylkesmannen i Telemark

Miljøvernavdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Gunnar Djuvik, 35 58 61 67

Kontrollrapport

Kontrollrapport nummer: 2012.007.I.FMTE

Saksnummer: 2012/2678

Dato for kontroll: 30.05.2012

Informasjon om kontrollert virksomhet:

Navn: Norcem Brevik - Bjørntvedtbruddet	Bedriftsnr.: Foretaksnr./overordnet enhet nr: 934 949 145
Postadresse: Norcem Brevik, Postboks 38, 3991 BREVIK	Bransjenr. (NACE-kode): 08.112 Bryting av kalkstein, gips og kritt
Besøksadresse: Eidanger, Porsgrunn	Kommunenr. / kommune: 0805/ Porsgrunn
Telefon / e-post kontaktperson: 975 80 833 / even.godejord@norcem.no	

Tilstede under kontrollen:

Fra virksomheten: - Even Godejord, driftssjef Bergavdelingen - Jorunn Gundersen, HMS-leder	Fra Fylkesmannen: - Gunnar Djuvik, Fylkesmannen i Telemark/FMTE
--	--

Kontrollomfang:

Kontrollen er gjennomført som ledd i en landsdekkende tilsynsaksjon av anlegg som produserer pukk mv. Kontrollen er ikke en utømmende kontroll innen Fylkesmannens tilsynsområde, men er avgrenset til hovedtemaene:

- utslipp av støv, støy og finstoff via vann
- håndtering av farlig avfall - lagring, merking, viderelevering, deklarerer etc.
- håndtering og bruk av kjemikalier
- virksomhetens internkontroll knyttet til ovennevnte tema

Kontrollrapportens innhold:

Rapporten beskriver konstaterede avvik og anmerkninger etter Forurensningsloven og Produktkontrollloven med aktuelle forskrifter inkl vilkår i evt tillatelse samt Internkontrollforskriften.

Resultater fra kontrollen:

Fylkesmannen avdekket 1 avvik* under kontrollen. Det er gitt 4 anmerkninger*. Se nærmere omtale i rapporten.

Oppfølging fra virksomheten etter kontrollen:

Kontrollrapporten skal følges opp som det framgår av pålegg og frist i oversendelsesbrevet.

Skien

07.06.2012

sted

dato

Fylkesmannen i Telemark

(etter fullmakt, rapporten er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift)

* Avvik og anmerkning er definert på side 2 i rapporten

AKTUELL INFORMASJON OM INNHOLDET I DENNE RAPPORTEN:

Definisjon - avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven og/eller produktkontrollloven og/eller forskrifter hjemlet i disse eller krav og vilkår fastsatt i eventuell utslippstillatelse.

Definisjon - anmerkning:

Et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Informasjon om kontrollgebyr:

Fylkesmannen fastsetter gebyrsats for arbeid med tillatelser og kontroller, jf forurensningsforskriftens kapittel 39. Nærmere informasjon finnes via <http://lovdata.no/for/sf/md/td-20040601-0931-103.html>. Se vedtak om gebyrsats ved denne kontrollen i rapportens oversendelsesbrev.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt:

Dersom Fylkesmannen ikke mottar den skriftlige tilbakemeldingen innen den fristen som er fastsatt, har vi mulighet for å fatte vedtak om tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73 og/eller produktkontrollloven § 13. En eventuell tvangsmulkt kan fastsettes som et engangsgebyr eller et løpende dagsgebyr som gjelder så lenge en tilbakemelding, som godtgjør at avvik kan lukkes, ikke er mottatt.

Aktuelt regelverk:

Aktuelle hjemler for avvik som avdekkes gjennom kontrollen finnes i følgende dokumentunderlag

- forurensningsloven
- produktkontrollloven
- forurensningsforskriften kap. 30
- avfallsforskriften kap. 11 om farlig avfall
- internkontrollforskriften

Se lover og forskrifter på Klima og forurensningsdirektoratet sin hjemmeside www.klif.no eller via www.regelhjelp.no.

AVVIK

Avvik 1:

Virksomhetens håndtering av farlig avfall er mangelfull

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11.

Grunnlaget for avviket.

- Farlig avfall lagres på en måte som kan føre til fare for forurensning til vann og grunn, § 11-5, (7a)
- Mellomlagret farlig avfall mangler eller har feil merking, § 11-5, (7c)
- Mellomlagret farlig avfall er ikke sikret mot uvedkommende, § 11-5, (7d)
- Virksomheten opplyser at farlig avfall leveres og deklarerer via Norsk Gjenvinning, men det kan ikke framlegges dokumentasjon om dette ved kontrollen, § 11-12, (7h)

Kommentarer:

Spillolje lagres på IBC inne i verkstedet. Denne type emballasje er i utgangspunktet tilfredsstillende, men er i dette tilfellet dårlig merket med aktuelt innhold. Det er oljesøl på gulvet under IBC og rundt vaskekar fra helling/ pumping til IBC. Det er sluk i gulvet ved vaskekar, og sluk opplyses å være koblet til oljeutskilleranlegg, trolig etablert i 1954. Utendørs rister langs verksted-/ lagerbygg opplyses å være koblet til oljeutskilleren. Oljeoppsamlingsdel av utskilleren opplyses å bli tømt av Norsk Gjenvinning. Det kunne ved kontrollen ikke legges fram dokumentasjon på hvordan ledningsnett for avløpsvann inkludert oljeutskilleren er lagt. Tilstand, utforming og dimensjonering av oljeutskiller er ikke kjent. Se også annet avvik om internkontroll.

Blybatterier, oljefilter, brukte oljefiller mv mellomlagres på siden av gammel smøregrav. Plassen er ikke sikret mot uvedkommende og mot søl og lekkasjer, og er bare delvis sikret mot nedbør. Lagringsemballasjen, dvs avkuttet lav og åpen IBC for batterier og avkuttet høy IBC med lokk er ikke riktig merket med type innhold. Vi gjør oppmerksom på at godkjente mottakere av farlig avfall kan tilby tilpassete, praktiske og sikre containerløsninger mv.

For nærmere info om farlig avfall viser vi til Norsas veileder, <http://www.norsas.no/Farlig-avfall/Farlig-avfallsveileder-2009>.

Vi minner om at gule gjennomslagsgjenparter av utfylte og kvitterte deklarasjonsskjema, evt kopi av disse, skal oppbevares lokalt ved virksomheten og være tilgjengelige ved kontroll fra forurensningsmyndighetene.

Oppfølging fra virksomhetens side - avvik 1:

Det skal oversendes opplysninger og tilhørende foto av hva som er gjort for å sikre at innendørs mellomlagring av spillolje i verksted skjer uten fare for søl og utslipp til ytre miljø. Tilbakemeldingen på dette avviket må for øvrig samordnes med virksomhetens tilbakemelding om dokumentasjon på ledningsnett/ oljeutskiller inkl oljeutskillerens oljeoppsamlingsvolum, se anmerkning 3.

Ettersom deklarasjonsskjema ikke forelå ved kontrollen er det avtalt ettersendelse av kopi av disse for siste tre år samt kopi av årsrapportering om dette fra Norsk Gjenvinning som mottar avfallet. Dette skal skje som del av den øvrige tilbakemeldingen på denne kontrollrapporten.

ANMERKNINGER

Anmerkning 1:

Internkontrollsystemet er på noen områder ikke i tilstrekkelig grad koblet til relevant regelverk i miljølovgivningen eller tilpasset virksomhetens art og aktiviteter.

Anmerkningen gjelder ikke for tema vibrasjoner/ rystelser som er regulert i vilkår i tillatelsen. Anmerkningen gjelder for andre aktuelle miljøkrav til virksomheter i samme bransje eller sammenlignbar bransje, dvs bergverksdrift, massetak, pukkverk mv. Som slike aktuelle miljøkrav regnes støykrav, støvkrav og krav til utvasking av finstoff. Det vises til Internkontrollforskriftens § 5, punkt 1. Vi antar at dette delvis kan skyldes at virksomheten pr i dag formelt reguleres gjennom en eldre tillatelse etter forurensingsloven. Det er nødvendig med oppdatering av denne eller eventuelt opphevelse av tillatelsen og regulering av driften gjennom krav i forurensingsforskriften kap 30. Kap 30 er ment i størst mulig grad å erstatte alle tidligere tillatelser for virksomheter som omfattes av forskriften. Vi har ved kontrollen registrert virksomheten for tiden på eget initiativ gjennomfører aktuelle tiltak i bruddområdet, bl.a. for å forbedre håndtering av overflatevann og hindre eventuell utvasking av finstoff fra bruddområdet ved pumping via sedimentasjonsdammer.

Fylkesmannen har foreløpig ikke vedtatt at deres tillatelse fra 1981 skal oppheves og endres med oppdateringer til dagens standard for miljøkrav eller om tillatelsen skal erstattes av forskriftskrav i forurensingsforskriften kap 30. Det er ønskelig fra vår side å forskriftsregulere virksomheten. Et vesentlig punkt i vår vurdering vil være om vibrasjoner fortsatt skal anses som et vesentlig tema å regulere gjennom forurensingslovgivningen. Vi er kjent med at det foregår en god oppfølging av gjeldende vibrasjonskrav fra 1981 og at det måles i to målepunkt ved hver sprengning.

Oppfølging fra virksomhetens side - anmerkning 1:

Virksomheten må vurdere om det er behov for å mer finmasket risikovurdering av ytre-miljø-forhold for å fange opp alle aktuelle hendelser knyttet til drift av massetaket. Dette gjelder i utgangspunktet for alle de krav som stilles i forurensingsforskriftens kap 30 samt i annet relevante deler av forurensingslovens regelverk, herunder avfallsforskriften kap 11 om farlig avfall.

For å avklare behov for videre regulering av vibrasjoner som er hovedtemaet i gjeldende tillatelse fra 1981, ber vi om at tilbakemeldingen redegjør for målte rystelsesresultater i løpet av siste tre-årsperiode. Disse resultatene må sammenholdes både med krav i tillatelsen fra 1981 og med oppdaterte krav i Norsk Standard NS 8141-1:2012 som er den siste reviderte rystelsesstandard.

Vi ber om en orientering innen fristen om hvordan anmerkningen er fulgt opp.

Anmerkning 2:

Utsortering av EE-avfall bør forbedres.

Ved kontroll av metallavfallscontainer ble det observert kassert varmeelement som karakteriseres som EE-avfall og som dermed skal håndteres adskilt fra annet metallavfall. Se avfallsforskriften kap 1 og tilhørende vedlegg 1 når det gjelder definisjoner og hvilke produktgrupper som inngår i begrepene EE-produkter og EE-avfall på følgende lenke: <http://www.lovdatabasen.no/for/sf/md/md-20040601-0930.html> Det må etableres en intern løsning for mottak av EE-avfall i form av tyngre typer kasserte EE-produkter som større elektromotorer, kabler og lignende, f.eks en vanlig containerløsning som supplement til metallavfallscontaineren. Andre typer lettere EE-avfall som kasserte lysrør, elektronisk utstyr osv bør mellomlagres separat fra tyngre EE-avfallstyper, eventuelt innendørs i mindre oppsamlingsenheter.

Oppfølging fra virksomhetens side - anmerkning 2:

Vi ber om en orientering innen fristen om hvordan anmerkningen er fulgt opp.

Anmerkning 3:

Det er behov for dokumentasjon og tiltak for driftsoppfølging og vedlikehold av oljeutskiller.

Det er etablert et oljeutskilleranlegg, trolig i 1954, i tilknytning til verkstedsbygget. Opplysningene er uklar når det gjelder tømning av slam/sandfang og oljetank. Dokumentasjon som viser dimensjonering, utforming, krav til vedlikehold og krav til evt avfettingsmidler for riktig funksjon av oljeutskilleren bes oversendt som vedlegg ved virksomhetens tilbakemelding på kontrollrapporten. Dette gjelder også opplysninger om hvilke fraksjoner som inngår i Norsk Gjenvinning sin vedlikeholdsavtale, særlig presisert for oljefraksjonen i oljeutskilleren.

Det ble ved kontrollen opplyst at verkstedsbygget med eksisterende installasjoner trolig skal rives om kort tid. Ved eventuelle behov for utbedring av installasjoner eller utskifting av disse for å tilfredsstille dagens standard, kan vi vurdere alternative midlertidige tiltak for å ivareta miljøhensyn i en overgangsperiode. Dette kan for eksempel gjelde hyppigere tømning av oljeutskiller og annen særlig driftsoppfølging.

Ved eventuell plan om riving gjør vi oppmerksom på at det må påregnes forurensete masser i grunnen ved oljeutskilleranlegget. Det forutsettes at rivearbeidet inkluderer en plan for oppryddingstiltak. Oppgraving av forurensete masser skal dokumenteres etter at rivearbeidet er utført, evt ved kopi av deklarasjonsskjema dersom slike masser i dette tilfellet blir definert som farlig avfall.

Oppfølging fra virksomhetens side - anmerkning 3:

Vi ber om en orientering innen fristen om hvordan anmerkningen er fulgt opp.

Anmerkning 4:

Avfallsmasser i form av returafalt er mellomlagret i antatt lengre tid på virksomhetens område.

På virksomhetens område mellom porten ved hovedveien og kontor-/verksted i bruddområdet er det samlet opp større mengder med returafalt. Det ble ved kontrollen opplyst at det er Porsgrunn kommune som er ansvarlig for denne lagringsvirksomheten. Basert på observasjoner av begroing på asfaltlageret er det grunn til å tro at dette har ligget over noe tid slik at dette eventuelt må anses som deponering av avfall. Det vises til avfallsforskriftens kapittel 9 om deponering av avfall, spesielt § 9-2 som angir slik lagringstid til maksimalt tre år før avfallet går til gjenvinning eller behandling. Vi gjør oppmerksom på at driver av slik lagringsvirksomhet må forholde seg til forskriftskrav og forutsetter at Norcem i egenskap av grunneier tar dette opp med Porsgrunn kommune i oppfølgingen av denne kontrollrapporten.

Oppfølging fra virksomhetens side - anmerkning 4:

Vi ber om en orientering innen fristen om hvordan anmerkningen er fulgt opp.

GENERELT VEDLEGG I FYLKESMANNENS KONTROLLRAPPORTER TIL ORIENTERING:

Informasjon om farlig avfall og kjemikalier

Farlig avfall inneholder helse- og miljøfarlige kjemikalier som ikke skal håndteres sammen med forbruksavfall fordi det kan medføre alvorlige forurensninger eller fare for skade på mennesker eller dyr. Farlig avfall på avveier kan føre til at miljøgifter spres og hoper seg opp i naturen. Spredningen kan skje gjennom forurenset sigevann fra deponier eller gjennom utslipp av forurensete avgasser, slagg eller aske fra forbrenningsanlegg. Dersom farlig avfall kommer ut i avløpsnett, kan det gjøre at kloakkrensningene ikke fungerer som de skal slik at mer forurensning kommer ut i sjø og vassdrag.

”Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall” (avfallsforskriften) har i kapittel 11 regler for farlig avfall. Her er det regler for forsvarlig oppbevaring med videre av farlig avfall (§ 11-5), krav om tillatelse (§ 11-6 og § 11-7), leveringsplikt (§ 11-8), deklareringsplikt (§ 11-12) og tilsyn (§ 11-15). I tillegg fins regelverk knyttet til bestemte typer farlig avfall. Dette gjelder blant annet for batteri, spillolje, oljeholdig avløpsvann, PCB-holdig avfall som kondensatorer og isolerglassvinduer og lignende.

Informasjon om hvilke kjemikalier som er regulerte/forbudte fins i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften). Reguleringer fins blant annet på bromerte flammehemmere, kortkjedede klorparafiner, kadmiumforbindelser, nonyl- og oktylfenol og deres etoksilater.

Det finnes lenker til aktuelle lover og forskrifter på Klima og forurensningsdirektoratets hjemmeside www.klif.no eller via www.regelhjelp.no

Informasjon om internkontroll (HMS)

Internkontroll (HMS) er et system med oversikter, rutiner og dokumentasjon som skal sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene som er satt i helse-, miljø og sikkerhetslovgivningen. Ved utarbeidelse av et slikt system skal virksomheten systematisk gå igjennom alle ledd av driften og kartlegge risikoen i forhold til de ansattes helse og sikkerhet samt påvirkningen på ytre miljø. Innen forurensningsområdet vil det blant annet gjelde oppbevaring av alle typer avfall og farlig avfall, levering av avfall og farlig avfall til godkjent mottak, eventuelle utslipp fra virksomheten til jord luft og vann samt støy og lukt, innkjøp, oppbevaring og bruk av kjemikalier. Det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet skal tilpasses forholdene i virksomheten, og omfanget vil følgelig variere fra virksomhet til virksomhet. Viktige faktorer her er risikobildet og antall ansatte.

Informasjon om substitusjonsplikten – plikten til å bytte til mindre helse- og miljøfarlige produkter

Helse- og miljøfarlige stoffer og produkter kan forårsake skader på naturen og på menneskers helse. Brukere av kjemikalier/kjemiske produkter til yrkesmessig bruk har plikt til å finne ut om det finnes alternative kjemikalier som forårsaker mindre skade på naturen og menneskers helse som kan benyttes. Denne plikten gjelder både for brukere i privat og offentlig sektor, og i produksjonsvirksomheter og i tjenesteytende virksomheter.

Informasjon om noen av dine plikter som produksjons- eller tjenesteytende virksomhet når det gjelder håndtering av kjemikalier, avfall og farlig avfall:

- Virksomheter skal ha oversikt over hvilke kjemikalier/kjemiske produkter som benyttes
- Virksomheten skal ha oppdaterte HMS-datablader for alle kjemikalier/kjemiske produkter som benyttes
- Virksomheten skal dokumentere at det systematisk gjøres vurderinger av kjemikaliene/kjemiske produktene de bruker med tanke på å bytte ut helse- og miljøfarlige kjemikalier/kjemiske produkter med mindre farlige kjemikalier og kjemiske produkter jf. produktkontrollen.
- Virksomheten skal levere farlig avfall til godkjent mottak.
- Virksomheten skal levere farlig avfall til godkjent mottak minst en gang hvert år når den totale mengden farlig avfall overstiger 1kg pr år
- Virksomheten skal ved levering av farlig avfall fylle ut deklarasjonsskjema og oppbevare dette skjemaet som dokumentasjon på at avfallet er deklarerert og levert til godkjent mottak.
- Virksomheten skal oppbevare farlig avfall på en sikker måte, med sikring mot uvedkommende (barn, dyr etc) og ytre påvirkning som vær og vind og med mulighet for oppsamling ved evt uhell og spill. Avfallet skal være synlig merket.